

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

48. Anni Sinen. principium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

cœlum superius suo motu facit, & ex consequenti, annui cursus iusta periodus, & quæ, quanto sit hæc quam illa pro spatio temporis breuior; nam integrum solis per eclipticam gyrum millionibus definiunt minorum tribus millibus insuper sexcentis quinquaginta duobus, & quingentis septuaginta quinque, quorum ex anni periodo detrahunt quinquaginta, sed sunt illorum nostris imparia minuta. Vbi vero illorum Astrologi seculorum triginta remens orbis advertere, non semper in idem anni punctum solstitium cadere, solis motum constantem, se certis regulis comprehensuros putauerunt; verum illud motuum tam subtile discrimen cum sub sensum vix cadat eiusdem hominis ob eius æui breuitatem, quot eos Mathematici indagant, tot de motu hoc solis, eorum opiniones extitere, donec Colceucinus observationibus annorum bis mille inter se comparatis, pronuntiauit, minori spatio quam annorum sex supra sexaginta non posse solem vno gradu solstitium transgredi: sic ventum paulatim ad inueniendam de qua nunc etiam litigatur, præcessionem æquinoctiorum, quam Doctor Paulus, Sinensis, clarus Astrologus & sanctus, collatis quæ nostri Europæi ad annum huius seculi nonum & decimum de illa vulgarant comperit non multum à nostra discrepare: cœterum tam ardens Sinarum studium in stabilendo cœli puncto, mensuram omnium moderatore, & auspice, non vna incendit curiositas sciendi; sed horarum delectus in leuissimis quoque vel omittendis vel suscipiendis, in quo nullos putem in orbe mortales tam scrupulosè supersticiosos: ex vitiata itaque radice aiebant necessario plantam omnem vitium ducturam, & perperam posito incipientis anni momento principe, vitari errores in reliquis non posse, futuraque non raro ineundis rebus ominosa & infelicia momenta, quæ fore benefica prænuñtiallet Astrologus; ob hoc Astronomiæ Sinensis cardinem in eo versari statuerunt, vt veram solis deprehenderent stationem, ex qua anni totius motus, & tempora certo metirentur. Quare nulli fas est tanto negotio manum admouere nisi cooptatis in Collegia Regia; multo minus calendaria concinnare quæ ære regio quot annis per totum imperium immenso numero sparguntur. Anni principium Sinenses à noua Luna ducunt, quinto Februarij proxima, seu nostro aquarij gradui quinto & decimo, qui solstitio, & æquinoctio interiectum spatium æqualiter scindit: eo die solem in signo constituunt quod Liecium ab iis dicitur, & rediuuium ver apud eos sonat; menses duodecim lunares annus censet, alios minores dierum nouem, & viginti; maiores alios triginta, & redit quinto quoque anno intercalaris cum residuo elapsi temporis, quo pacto solaribus mensibus æquantur. Dies hebdomadæ nobiscum ex planetarum numero partiuntur, quibus sua cuique sydera quatuor, tribuunt in dies singula, quorum post octauum & vigesimum diem redeunt eadem vices, septenariis quatuor dierum exactis Diem repetunt à media nocte, proferuntque ad medium noctis insequentis: horas illi assignant tantum duodecim æquales, partiunturque illura in

48.
Anni Sinen.
principium.

49.
Supersticio-
nis horarum
observatio.

centum particulas, & harum vnamquamque in centum minuta comminuunt, quorum millia decem, integrum diem conficiunt. Ad hæc horas numeris non appellant, sed vocabulis propriis & characteribus, obseruantque in iis potissimum tres, ingentis ob cæli constitutionem cui subsunt momenti: primam noctis mediæ vmbilico, qua cælum putant fuisse conditum; alteram, qua formatam humam, tertiam qua fictum existimant hominem. Cæterum qui lecti ab Rege calendarios contexunt indices, id habent oneris, non vt iis modo adscribant diem vertentis anni primum; menses quibus sol vnumquodque signorum subiturus sit, & defectiones passurus luminis; Lunæ item aspectus, configurationes stellarum vagantium, dierum mensuram, & solis exortus, ad vsque centesimas horæ cuiusque particulas; verum iis etiam incumbit, vt faustos tum dies tum horas ab infaustis secerant, definiantque distinctè res vel ducturas ex iis exitus infelices, vel ab iis fortunandas, vt sunt aliquid ex Rege quærere, & ab eo rectè aliquid concedi; sacrificare, functorum parentum instaurare memoriam & honores, studere, vxorem ducere, lauari, vocare conuiuas, migrare in alias ædes, iter aggredi, mederi morbo, plantare, serere, quicquid demum terram, corpus, actiones priuatim, aut publicè attinget moliri, quorum nemo fas putet obnuntiante calendario quicquam suscipere, quamuis illa eius prognostica non de syderum aspectu, sed de nugis, aut incantamenti edita videantur; characteres decem anno attribuunt; elementorum quinque (tot enim numerant) singuli vnum significant; nexibus sexaginta cum nominibus horarum duodecim coaptant. Constellationibus octo & viginti postmodum assumptis quibus adest suus singulis planeta, diei vnus dominus: ex hæc tricarum farragine sua demum illa edunt oracula: quin ex affectionibus quæ Sol & Luna vaporibus imprimunt, & aspectu circum apparentium colorum vaticinantur maximis de rebus audentiùs quàm nostri ex nouis stellarum ignibus & cometis, vt cum eorum ex libris authenticis aphorismos referam, constabit. Et quidem hæctenus, nec plus vltra licet Astrologiæ vsus apud Sinas quàm ad concinnandas Calendarias tabulas, ad alia omnia lege vetitus fundatoris qui familiæ regiæ nunc quoque superstitis caput fuit; quod factu pronum videretur, vt ex quibuscumque ariolorum prænuntiis, nouarum rerum & prodigionum libidines in hominibus etiam plebeis orirentur, si semel animo concepissent, se ad sceptrum natali sydere inuitari: quod delirium nonnullos Sinarum Monarchas tragici theatri argumentum fecit.

50.
Medicina
Sinar.

Huic Astronomiæ Sinensis vitio, non absimile est vitium medicinae, quanquam miros cernat ex vtraque euentus experientia; nullis discitur scholis Sinarum medicina, tradunt illam suis filiis patres, magno vtiq; artis compendio quæ medendi arcana in promptu habet longo tractu annorum à maioribus explorata, & posteris hæreditaria;